

Home School Community Liaison (HSCL)-programma: Ierland

ACHTERGROND

Het HSCL-programma is in overeenstemming met DEIS (Delivering Equality of Opportunity in Schools - Gelijke kansen bieden op scholen)¹, het actieplan voor inclusief onderwijs van het Ierse ministerie van Onderwijs en Vaardigheden. Alle stedelijke DEIS-scholen en alle DEIS-scholen na de basisschool zijn momenteel opgenomen in het HSCL-programma, waarbij 528 scholen betrokken zijn. Het Ierse ministerie van Onderwijs en Vaardigheden wijst een fulltime HSCL-coördinator toe aan deelnemende scholen of scholen worden gegroepeerd in clusters met de diensten van een gedeelde HSCL-coördinator.

Een gekwalificeerde leerkracht van de deelnemende school (of cluster) wordt fulltime toegewezen als HSCL-coördinator voor een periode van vijf jaar. De functie van HSCL-coördinator moet om de vijf jaar worden overgenomen door een ander gekwalificeerd personeelslid in de scho(o)l(en). Dit geeft alle in aanmerking komende leerkrachten de mogelijkheid om zich kandidaat te stellen als HSCL-coördinator, zodat zij persoonlijk inzicht kunnen verwerven in en ervaring kunnen opdoen met onderwijsachterstand. Na vijf jaar als HSCL-coördinator keert de leerkracht terug naar de klas met een schat aan ervaring en kennis op het gebied van onderwijsachterstand. Dit alles wordt gedaan met het oog op het verbeteren van de onderwijsresultaten van kansarme kinderen.

Het ministerie van Onderwijs en Vaardigheden betaalt de kosten van de vervangende leerkracht op school. De HSCL-coördinator speelt een cruciale rol bij het ondersteunen van de ontwikkeling, uitvoering, evaluatie en herziening van het DEIS-

---

¹ DEIS richt zich op het aanpakken en prioriteren van de onderwijsbehoeften van kinderen en jongeren uit kansarme gemeenschappen, van de kleuterschool tot en met het secundair onderwijs (3 tot 18 jaar), via het "School Support Programme" (programma voor schoolondersteuning). Dit programma omvat een reeks interventies bestaande uit ondersteuning op school en daarbuiten.

Deze ondersteuning omvat verbeterde leermiddelen op scholen met de grootste concentratie kansarme leerlingen; extra financiële middelen voor alle DEIS-scholen; toegang tot schrijf-, lees- en rekenondersteuning; curriculaire ondersteuning; ondersteuning bij planning en professionele ontwikkeling, programma's voor de overgang van de basisschool naar een school na de basisschool, en programma's voor toegang tot het derde niveau (hoger onderwijs). Daarnaast omvat het School Support Programme twee belangrijke interventies, namelijk het HSCL-programma en het School Completion Programme (SCP).

actieplan van de school, met name bij het bevorderen van de betrokkenheid van ouders.

Tusla, het Ierse overheidsagentschap voor kind en gezin, dat verantwoordelijk is voor het verbeteren van het welzijn en de resultaten van kinderen, is verantwoordelijk voor het beheer van het HSCL-programma door middel van een geïntegreerde dienstverlening onder de Educational Welfare Services (EWS)². Drie senior managers die in dienst zijn van Tusla en die gedetacheerde leerkrachten zijn, zijn verantwoordelijk voor het beheer, de ontwikkeling en de aansturing van het HSCL-programma in overeenstemming met het beleid van het ministerie van Onderwijs en Vaardigheden. Het senior-managementteam begeleidt en adviseert scholen en hun HSCL-coördinatoren bij de uitvoering van het HSCL-programma op lokaal en nationaal niveau.

1. Aangepakte behoeften/uitdagingen

- Aanwezigheid, participatie en doubleren in het onderwijs
- Gezinsondersteuning rond onderwijskwesties
- "Empowerment" van ouders, zodat zij hun schoolgaande kinderen kunnen ondersteunen
- Betrokkenheid van ouders bij het ontwikkelen van relevant schoolbeleid
- Contact met andere gezinsondersteunende diensten in de gemeenschap
- Ontwikkeling van attitudes van schoolhoofden en leerkrachten met betrekking tot een partnerschap met ouders en gemeenschapsdiensten

---

² EWS implementeert zowel het HSCL-programma als het SCP en biedt een effectieve dienstverlening door middel van passende interventies voor kinderen die problemen hebben op het gebied van schoolverzuim, deelname aan het schoolgebeuren en doubleren. EWS werkt rechtstreeks samen met het ministerie van Onderwijs en Vaardigheden om het werk van DEIS-scholen te ondersteunen en te consolideren en ervoor te zorgen dat de deelname van kinderen aan het onderwijssysteem wordt gemaximaliseerd.

2. Interventieniveau

- Het HSCL-programma is een model voor preventieve en vroegtijdige interventie gericht op die kinderen die het grootste risico lopen op een mislukking in het onderwijssysteem.

3. Intensiteit van de interventie

- Leerlingen worden ondersteund op een continuüm met hogere intensiteitsniveaus afhankelijk van hun behoefte, gaande van preventieve en universele ondersteuning voor iedereen en gerichte ondersteuning voor sommigen tot intensieve ondersteuning voor weinigen.

4. Doelgroep en leeftijdsgroep

- Het HSCL-programma is bedoeld voor kinderen die het risico lopen hun potentieel in het onderwijssysteem (basisonderwijs en onderwijs na het basisonderwijs) niet te bereiken vanwege omgevingsfactoren die een negatieve invloed hebben in termen van schoolprestaties en doubleren.
- HSCL richt zich rechtstreeks op de belangrijke volwassenen in het leven van kinderen om de schoolresultaten van de kinderen te verbeteren.

5. Voorwaarden voor de uitvoering van het HSCL-programma en te nemen stappen

Scholen waarvan is vastgesteld dat zij achterstandsgebieden bedienen, krijgen via DEIS extra ondersteuning, die onder meer bestaat uit de toewijzing van een HSCL-coördinator.

Schoolhoofden, zorgteams en HSCL-coördinatoren stellen een lijst van doelleerlingen samen op basis van vastgestelde risicofactoren voor schoolverzuim, deelname aan het schoolgebeuren en doubleren. HSCL-coördinatoren werken specifiek samen met ouders, scholen en gemeenschappen teneinde kinderen beter te ondersteunen opdat ze zouden deelnemen aan het schoolgebeuren, hun opleiding zouden voortzetten en niet zouden spijbelen.

6. Vaststelling van het juiste type ondersteuning en het niveau van ondersteuning om aan de behoeften van de leerling te voldoen

De schooldirectie, leerkrachten, zorgteams en HSCL-coördinatoren nemen het initiatief tot ondersteuning. Ouders/zorgverleners kunnen ook om ondersteuning

verzoeken. HSCL-coördinatoren werken samen met ouders om het niveau en de intensiteit van de ondersteuning te bepalen en om de ouders in staat te stellen hun eigen competenties te ontwikkelen als een belangrijke hulpbron in het leerproces van hun kinderen.

HSCL-coördinatoren helpen bij het bepalen en voorzien in de persoonlijke, ontspannings- en leerbehoeften van ouders om zo hun eigenwaarde en zelfvertrouwen te versterken, wat op zijn beurt een positief effect zal hebben op de schoolresultaten van hun kinderen. Er wordt met de ouders gecommuniceerd en zij krijgen ondersteuning en advies teneinde de schoolresultaten van hun kinderen te verbeteren.

7. Belanghebbenden die betrokken zijn bij de uitvoering van het HSCL-programma

De maatregel wordt uitgevoerd door HSCL-coördinatoren die worden tewerkgesteld door het bestuur van hun scholen. De HSCL-coördinatoren worden ondersteund, begeleid en geleid door drie senior managers van de Educational Welfare Service (EWS) van Tusla, het Ierse agentschap voor kind en gezin. HSCL-coördinatoren krijgen continue professionele ontwikkeling aangeboden op jaarlijkse of halfjaarlijkse basis. Zij zijn georganiseerd in clustergroepen die regelmatig bijeenkomen om beste praktijken uit te wisselen, aan gemeenschappelijke doelstellingen te werken en elkaar ondersteuning te bieden. De HSCL-coördinator heeft ook toegang tot de ondersteuning en expertise van EWS-partnerorganisaties en schoolpersoneel (deskundigen op het gebied van bijzondere onderwijsbehoeften, adviseurs enz.), evenals externe diensten.

8. Algemene verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het HSCL-programma

Op lokaal niveau is het bestuur van de school verantwoordelijk voor de uitvoering en ondersteuning van de maatregel. Op nationaal niveau zijn Tusla en het ministerie van Onderwijs en Vaardigheden verantwoordelijk voor de financiering en strategische richting.

9. Belemmeringen bij de invoering van het HSCL-programma

Toen het HSCL-programma werd ingevoerd, bestond er aanvankelijk weerstand tegen deze verandering:

- Scholen waren erg op zichzelf gericht en autonoom, en schoolhoofden en leerkrachten waren niet blij met het idee van ouders in de school/het klaslokaal.
- Er was ook beperkte samenwerking met gezinsdiensten in de gemeenschap.
- Er werd minder waarde gehecht aan het partnerschap met ouders: leerkrachten waren de professionals en vonden vaak dat ouders weinig te bieden hadden.
- Gebrek aan inzicht in de obstakels waarmee gemarginaliseerde ouders bij het benaderen van scholen worden geconfronteerd, heeft geleid tot misvattingen over het gebrek aan interesse van ouders in de opvoeding van hun kind(eren).
- Ouders waren niet gewend aan thuisbezoeken en aanvankelijk was het voor HSCL-coördinatoren moeilijk om door ouders thuis te worden ontvangen omdat er een gebrek aan vertrouwen en een zekere vrees bestond.
- Gemarginaliseerde ouders hadden vaak slechte ervaringen met het onderwijssysteem en voelden zich daarom ongemakkelijk bij het vooruitzicht om lessen bij te wonen op school, en dus daagden maar weinig ouders op.

10. Obstakels overwinnen

- Doorzettingsvermogen, organisatie en effectieve communicatie waren essentieel om de weerstand van scholen en ouders weg te werken.
- Het opbouwen van positieve relaties met ouders was de sleutel tot het succes van het HSCL-programma.
- In de loop der jaren werd vastgesteld dat ouderbetrokkenheid een positief effect heeft op de schoolresultaten van kinderen.
- Via het HSCL-programma werd een "ouderkamer" voorzien in de DEIS-scholen, waarna het heel normaal werd om ouders op school te zien.
- Het idee van een "schoolgemeenschap" bestaande uit leerlingen, ouders, leerkrachten, assistenten voor kinderen met bijzondere behoeften, HSCL, SCP enz. begon te groeien
- Scholen gingen meer samenwerken met externe diensten, Tusla, de Health Service Executive, het ministerie van Justitie en Gelijkheid, vrijwilligersorganisaties enz.
- Het ministerie van Onderwijs en Vaardigheden speelde een cruciale rol in het benadrukken van het belang van "Ouderbetrokkenheid" via DEIS-planning en vereisten van de inspectiedienst.

11. Monitoring/beoordeling van het HSCL-programma

HSCL-coördinatoren registreren hun eigen werk, monitoren de resultaten van leerlingen en rapporteren aan het hoofd en het bestuur van hun school. Het programma is onderworpen aan inspecties door het ministerie van Onderwijs en Vaardigheden, die worden uitgevoerd in het kader van lopende DEIS-inspecties.

HSCL-coördinatoren moeten ook gegevens over kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) verstrekken aan het nationale managementteam (Tusla).

12. Resultaten van het HSCL-programma

Het HSCL-programma ging in 1990 als proefproject van start en wordt sinds 1993 permanent uitgevoerd. Het wordt nog steeds gemonitord in het kader van lopende DEIS-inspecties.

Evaluaties van het HSCL-programma door het Educational Research Centre (en beschikbaar op www.erc.ie) omvatten het volgende:

"Review of the Home-School-Community Liaison Scheme - Report to the Department of Education and Science" door Peter Archer en Fionnuala Shortt, uitgegeven door het Educational Research Centre, 2003.

"The Home-School-Community Liaison Scheme - Final evaluation report", uitgegeven door het Educational Research Centre, 1994.

Het DEIS-programma wordt voortdurend geëvalueerd door het Educational Research Centre en de Inspectiedienst van het ministerie. De nadruk van dit onderzoek ligt op de succesvolle implementatie van DEIS en op het gebruik van de best mogelijke benaderingen voor het meten van vooruitgang en resultaten op zowel lokaal als nationaal niveau.

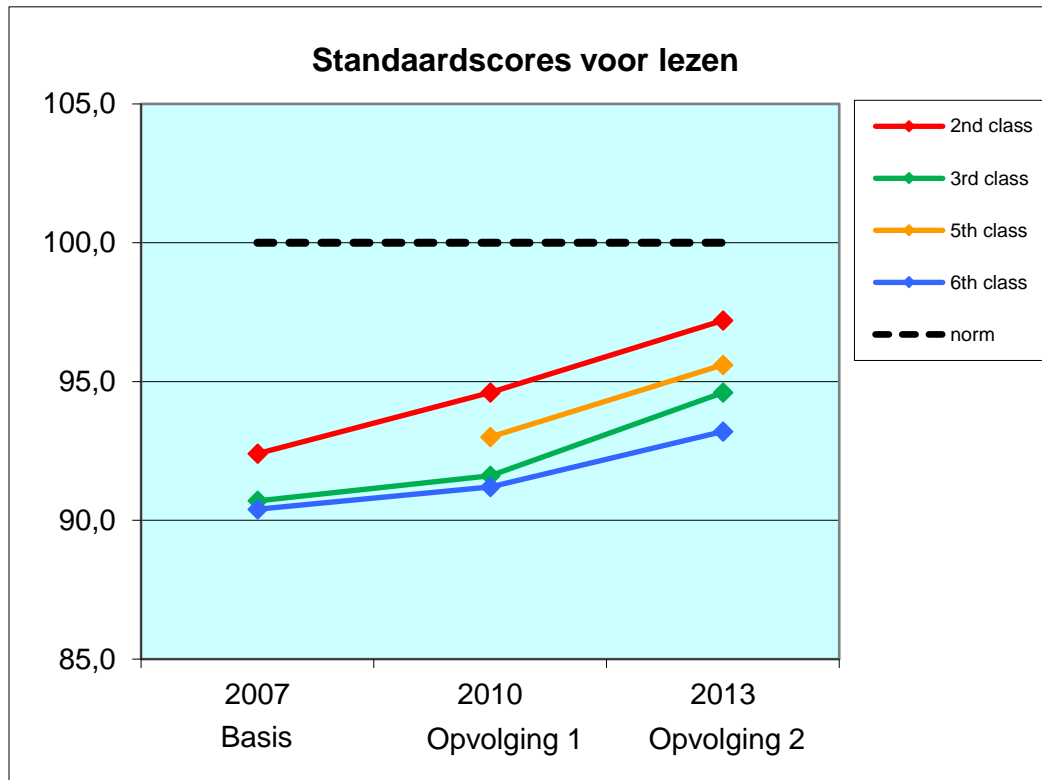
Als een essentieel onderdeel van DEIS beoordelen deze lopende evaluaties de realisatie van resultaten die in belangrijke mate te danken zijn aan HSCL.

In het recentste evaluatierapport van het Educational Research Centre, dat dateert van december 2013, is aangegeven dat de prestaties op het gebied van lezen en wiskunde sinds de introductie van DEIS aanzienlijk zijn verbeterd in de deelnemende stedelijke scholen. Dit betekent dat de prestatiekloof tussen leerlingen in DEIS-scholen en nationale steekproeven (met name in de lagere leerjaren, zoals het 2e en

3e leerjaar) aanzienlijk is versmald sinds 2007, het jaar waarin begonnen werd met het verzamelen van basisgegevens.

Figuur 1 toont de standaardscores voor lezen die in 2007, 2010 en 2013 door leerlingen in het 2e, 3e, 5e en 6e leerjaar werden behaald.

Figuur 1. Standaardscores voor lezen die in 2007, 2010 en 2013 door leerlingen in het 2e, 3e, 5e* en 6e leerjaar werden behaald.

*In 2007 werden geen gegevens van leerlingen in het 5e leerjaar verzameld; deze gegevens werden opgenomen in 2010 en 2013 om een tweede longitudinale cohort (2e leerjaar in 2010 tot 5e leerjaar in 2013) te creëren.

13. Financiering en terbeschikkingstelling van middelen aan het HSCL-programma

Het ministerie van Onderwijs en Vaardigheden blijft verantwoordelijk voor de toewijzing en financiering van 400 HSCL-coördinatoren aan 528 DEIS-scholen en voor de loonkosten van het senior-managementteam, dat de algemene verantwoordelijkheid draagt voor het beheer van het HSCL-programma als onderdeel van de Educational Welfare Service.

DEIS-scholen ontvangen een jaarlijkse subsidie van het ministerie van Onderwijs en Vaardigheden. Het bedrag van de DEIS-subsidie varieert van school tot school, afhankelijk van het percentage kansarme leerlingen zoals bepaald door hun rangorde onder DEIS. Minstens 10 % van de jaarlijkse DEIS-subsidie die aan DEIS-scholen wordt toegewezen, moet worden toegewezen voor HSCL-activiteiten.

14. Huidige status van het HSCL-programma

Het HSCL-programma wordt nog steeds toegepast in 528 DEIS-scholen op het niveau van basisonderwijs en post-basisonderwijs.

In een onlangs gepubliceerd verslag van het Economic and Social Research Institute (ESRI), getiteld "Learning from the Evaluation of DEIS", een verslag dat in opdracht van het ministerie van Onderwijs en Vaardigheden is opgesteld, worden de bevindingen van de tot nu toe uitgevoerde evaluaties van DEIS geconsolideerd. Een raadplegingsproces met onderwijspartners en belanghebbenden zal als basis dienen voor de ontwikkeling van passende maatregelen ter bestrijding van onderwijsachterstanden. De uitkomst van dat proces zal deel uitmaken van een algemeen voorstel voor toekomstige maatregelen om onderwijsachterstand in Ierland aan te pakken.

15. Verdere informatie (bv. website, contactgegevens enz.)

Het "Information Booklet for DEIS schools participating in the Home School Community Liaison Scheme" (informatieboekje voor DEIS-scholen die aan het Home School Community Liaison-programma deelnemen) is beschikbaar als bijlage. Het omvat onder andere de topprioriteiten van HSCL, de kenmerken en taakomschrijving van HSCL-coördinatoren, evenals hun plannings- en rapportagesjablonen.

Het rapport "Vision to practice" (visie op de praktijk) is geschreven door HSCL-coördinatoren en bevat de resultaten van het programma en een aantal casestudy's en succesvolle activiteiten.